

במה אשה פרק ששי שבת

סג.

עין משפט נר מצוה

כט א מיי פייט מהל' שנת
הלכה א' ספג ללאין סוף
עוש' פ"י א"ח ס"י ע"א ספיק'
ז:
ב ג מיי פייט מהל' מלכס'
הלכה ב':
גא ג מיי פייט מהל' משוזה'
הלכה ז:
גב ד מיי פייט מהל' מ"ע'
הלכה ז' עוש' ע"ד ס'י'
דמט ספיק' ז':
גה ה מיי פייט מהל' דעות'
הלכה ח':
גו ו מיי פייט מהל' דולג'
הלכה ט':

זיין חרדלי. שחור. כלומר לזנה או שחורה: **צמס רחב**. מיסב מטת שמיסב עליה צשעת חכילה. ולענין ינאוף אשה ששנה: קלר. כמושה: **כזר טוב**. אשה טובת מראה: **דלימלאי מלכסא**. כך שמה: **מתנ' צאלה**. מפרש בגמ' קולפא מלוק"ה צלע"ז: **וספסו חרובוס**. ואי תכשיתין יניחו לא יהו צטולין לעמיד: **צירי**. צגמרקא) מפרש: טפורה. אינה מקבלת טומאה: **ויולאין צב**. דלג סלפא ומחויא שלא יראה שוקה: **צולין טמאין**. בגמ' מפרש לה: **גב' שרגא צניפיהא**. נר צנחריס מתוך שאינו נרין אינו נאה. אכל צומן הוה שוהא עת מלממה תכשיתין הן: **ופליגא**. והא דקתני צטולין לימות המשיח פליגא לשמואל **לשמואל אין צטולין לימות המשיח: לא יחדל**. משמע לעולם אלמא יש עניות ועשירות ש"מ נחמות שנתבאו הנציאים ולא יהיה כעני עוד (זכריה יד) לא לימות המשיח נתבאו שהן מן העולם הזה דלס כן חדל לך **צביון**: **מסיע ליה**. צרייתא דקתני צטולין לימות המשיח לרבי חייל בר **צבא**: **לא נסנכאו**. דכרי נחמות שלהן: **עין לא ראפה**. עין של נציאים לא שלטה לראותו: **דכדי סורה כפי**. הו זכיר לחזר על משנתך שתתא מומונת לך צשעמ הרין להציא ראיח כחרצ על ירך גבור לנכח צמלחמא והוא הודך והדך: **דליגמר איניש**. לגרוס שמעתא מרביה ואף על גב דלא ידע לכוונו טעמיה: **והדר ליסבר**. טעמיה. דהא קשה ליה לרב כהנא ולא הוה ידע להאי טעמא ותלמודיה הוה קיס ליה מדהוה בר תמני סרי: **המחדין**. שאלין ומשיצין ולא לקפח אלף להתחדך: **והדך**. כמו ותחדך: **וסודך**. ותלמדך (ב): **למימינין**. שאל תורה שמשפטיין טעמיהן צדקוק וצורקין: **כימינין המיומנת למלאכה**: **עושר וכבוד ליה**. צתמיה. כיון דליכא אורך ימים כ"ש עושר וכבוד: **למשמאלין צב**. שאין יגיעים צב כל צרכן. אי נמי מיימינין צב עוסקין לשמה משמאלים שלא לשמה: **הנוחין זה לזה**. נושאין ונותנין צב צנחת רוח מתעסקין כדי שילמדו זה מזה: **ידבר עמיס פחסינו**. ישפיל וכל שפלות צנחת. ל"א הנוחין מנהיגין זה את זה להצנחה של הלכה כמו לך נחה (שמות לב) ידבר מרגוס לפני שוקה, והו טעמא של ינחמה: **ומי יאמר לו מה טעמא**. שומר מצות יוכל לומר לו: **המקשיצין מלמדים זה את זה ומבינים זה מזה ולהשגא דקרא נקט**: **צגגיס**. צתי מלרשות: **הציריס מקשיציס**. זה לזה להס אפי אומר שישיעוני קולס ואענס: **צרה דויד**. צתריה כתיב: **המדגיליס**. מאקספין זה את זה ואומרים צל ונלמוד ונצין צין שנינו הואיל ואין לנו רצ ללמדנו: **אורסא**. שורש הדבר. קלת למדו מרגס: **דגול המלוה**. לפי שאין העני צב צדצר: **ומטייל לניס**. מעות ומלאי להשתכר צפן למחלות שכר. ואידי דאיירי רבי אכל אמר ריש לקיש נקט כל הני מיילי דלגדמא דלמר להו ר' אבא משמיה: **חוגרו**. הדבך צו ססופך ליהנות מתלמודו: **אל סדור צשכונפו**. שאינו ידע צדקוקי מצות מנות חסדותו שלס וסופך ללמוד ממנו: **מונע חסד**. שאינו מניח העניים לצב לפתחו: **למס**. דהיינו כלצ:

א) ס' מיי פייט מהל' ג' ז'ל לא
ג) וצירי העיור מהל' אלה
קולפ' פ"י דומה למקל וכו'
וראשו עולג כמו מדור וכו'
ע"ש, ד) ופי' שגט שמכין
צו וראשו ע"ג, ט) וצניעה
כתיב ישאון, ו) חולין ס';
ז) כתיבת לר' לקמן קולפ':
פסחים סא. סנהדרין לא: זג, ט)
ז"ב דרבינא, ט) וצניעות
יא: דג"ג, י) מלכס יא,
כ) צניעות ו' קדושין מ' ע"ש,
ל) ומ"ק נו: צ"ת פה"ה,
מ) ונ"י מוס' ע"ז כז: ד"ה,
נרנא וכו' שהשנו אפירוס'
רש"י דהכא, ט) ונ"י מוס'
ע"ז סס, ט) ז"ל ו"ל,
ע) פסחים נג: ט) ז"ל ו"ל
ואר"ל, ט) ז"ל ר' שמעון בן
לקיש, ט) ונ"י, ט) ונ"י,
ט) כתיב: בדוקין וציוקין,
ט) ונ"י רש"י לקמן פס':
ד"ה למימינין, ח) ונ"י פה"ה
כ, ט) ונ"י מוס' פסחים יז:
ד"ה מהל' שירי תוס' מגילה ט.
ד"ה אין צין ומיי פייט ע"ש על
ההילוקין.

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה ומדך
ותלמודי סס"ד ואח"כ מ"ה
עושר וכבוד וכו' עושר וכבוד
סס"ד ואח"כ מ"ה למימינין
בה משפטיין כ"ל וצניעות
של מורה נחלקו ו"צ ע"ז צדצ
פס' ע"ב:

גליון הש"ס

גמ' אלא שבעוד גליות. עי
פסחים ג ע"ב:

לעני רש"י

מנזק"ה [מצורב"א]. א"ה.

מוסף רש"י

באלה מקל (פסחים יב).
למזמורת. שומרין צפן
הכניסו (ש"ש ב' ד). ביריד.
והא כימינין אצעה שוקה
לדקוק מעל צתי שוקה
לדקוק שגא יפלו טהורה.
דלמי כשתי הוה אלא משמיה
לכמי שוקה, והו טעמא
הכלס דלמקן טהורה,
ויוצאין בה. שצין לו סמ
צתי שוקה ולא הו משאו
ויוצאין לדין וללמישמה הוה
לא שלמה ומתו (ע"ד)
א. אשורא בטיהרא. נר
צביריס אינו מאיר (חולין טו).
כל הנביאים לא נתבאר.
הטיות והטיות (ברכות
יד) טוכה להשלל (סנהדרין
צט). עין לא ראתה. לא
נראה ולא נגלת לשום נבוא
עין סוס נבוא לא
רמזה את אשר יעשה הקב"ה
למחמה לו וולמי עינין אמה
אלהיס (ישעיה טד) דלון
קן דצב (סנהדרין טו).
אין מקרא יוצא מידי
שטרו. ואפי' דלדקוקין לא
לירש, מידי פשוטו מילא
לא נפק לגמרי (בבבא ד' ד).
למימינין בה. במקום כלל
כמו ועיוריס לעט סורה,
כלס משמטת צד ימיני
סריא עיקר (קטן פח).
ידבר עמיס החתנו. יעל
עמיס פתחו (פסחים יא).

אין בין העוה"ז לימות המשיח.
אע"ג דהשתא אין ירושלים ואין
צהמ"ק ואילו לימות המשיח יהיה הכל
צנוי צ"ל דהאי אין צין לאו דוקא"ט:
ואילו

בין חרדלי במסב רחב או במסב קצר בחבר
טוב או בחבר רע א"ר חסדא וכולן לזנות
אמר רחבה אמר רבי יהודה עצי ירושלים של
קינמון היו ובשעה שהיו מסיקין מהן ריחן
גודף בכל ארץ ישראל ומשחרבה ירושלים

נגזרו ולא נשתיר אלא כשעורה ומשתכח בגזאי דצימצמאי מלכתא:
מתנ' א לא יצא האיש לא בסייף ולא בקשת ולא בחרים ולא באלה ולא
ברומח ואם יצא חייב חטאת רבי אליעזר אומר תכשיתין הן לו וחכ"א אין
אלא לגנאי שנאמר וכתתו חרבותם לאתים וחניתותיהם למזמרות ואלא ישא
גוי אל גוי חרב ולא ילמדו עוד מלחמה בירית טהורה ויוצאין בה בשבת
ככלים טמאים ואין יוצאין בהן בשבת: **גמ'** מאי באלה א קולפא: **ר'** אליעזר
אומר תכשיתין הן לו: תניא אמרו לו לרבי אליעזר וכי מאחר דתכשיתין
הן לו מפני מה הן בטלין לימות המשיח אמר להן לפי שאינן צריכין שנאמר
לא ישא גוי אל גוי חרב ותהוי לגוי בעלמא אמר אביי מידי דהוה א אשגרא
בטיהרא ופליגא דשמואל דאמר שמואל א אין בין העולם הזה לימות המשיח
אלא שיעבוד גלויות בלבד שנאמר **כי לא יחדל אביון מקרב הארץ מסייע**
ליה לרבי חייה בר אבא דא"ר חייה בר אבא כל הנביאים לא נתבאו אלא
לימות המשיח אבל העולם הבא **עין לא ראתה אלהים וזולתך ואיכא אמרי**
אמרו לו ר' אליעזר וכי מאחר דתכשיתין הן לו מפני מה הן בטלין לימות
המשיח אמר להן אף לימות המשיח אינן בטלין היינו דשמואל פליגא דר'
חייה בר אבא א"ל אביי לרב דימי ואמרי לה לרב אויא ואמרי לה רב יוסף
לרב דימי ואמרי לה לרב אויא ואמרי לה אביי לרב יוסף ומ"ט דר"א דאמר
תכשיתין הן לו דכתיב חגור חרבך על ירך גבור הודך והדך א"ל רב כהנא
למר בריה ר' דרב הונא הוה בדברי תורה כתיב א"ל א אין מקרא יוצא מידי
פשוטו א"ר כהנא כד הוינא בר תמני סרי שנין והוה גמירנא ליה לכוליה
הש"ס ולא הוה ידענא דאין מקרא יוצא מידי פשוטו עד השתא מאי קמ"ל
דליגמר איניש והדר ליסבר: סימן זרות: א"ר ירמיה א"ר אלעזר שני תלמידי
חכמים המחדדין זה לזה בהלכה הקב"ה מצליח להם שנאמר והדרך צלח אל
תקרו והדרך אלא והדרך ולא עוד אלא שעולין לגדולה שנאמר צלח רבב
ת"ל ויענוה צדק ואם עושיין כן זוכין לתורה שניתנה בימיך שנאמר ותורך
גוראות ימינך רב נחמן בר יצחק אמר זוכין לדברים שנאמרו בימינה של תורה
דאמר רבא בר רב שיאל ואמרי לה אמר רב יוסף בר חמא א"ר ששת מאי
איכא עושר וכבוד ליכא אלא למימינין בה אורך ימים איכא וכ"ש עושר
וכבוד למשמאלים בה עושר וכבוד איכא אורך ימים ליכא א"ר ירמיה אמר
ר' שמעון בן לקיש שני תלמידי חכמים הנוחין זה לזה בהלכה הקדוש ברוך
הוא מקשיב להן שנאמר אז נדברו יראי ה' וגו' אין דיבור אלא נחת שנאמר
ידבר עמיס תחתינו מאי ולחושבי שמו א"ר אמי אפילו חישב לעשות מצוה
ונאנס ולא עשאה מעלה עליו הכתוב כאילו עשאה א"ר חנינא בר אידי כל
העושה מצוה כמאמרה אין מבשרין אותו בשורות רעות שנאמר שומר מצוה
לא ידע דבר רע א"ר אסי ואיתימא ר' חנינא אפילו הקב"ה גוזר גזירה הוא
מבטלה שנאמר באשר דבר מלך שלטון ומי יאמר לו מה תעשה וסמוך ליה
שומר מצוה לא ידע דבר רע אמר רבי אבא אמר רבי שמעון בן לקיש שני
תלמידי חכמים המקשיבים זה לזה בהלכה הקדוש ב"ה שומע לקולן שנאמר
היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני ואם אין עושיין כן גורמין
לשכינה שמשלתקת מישראל שנאמר ברח דודי ודמה וגו' אמר רבי אבא
א"ר שמעון בן לקיש שני ת"ח המדגילים זה לזה בהלכה הקדוש ברוך
הוא אוהבן שנאמר ודגלו עלי אהבה אמר רבא והוא דידיע צורתא דשמעתא
והוא דלית להו רבה במתא למיגמר מיניה א"ר אבא א"ר שמעון בן
לקיש יגדול המלוה יותר מן העושה צדקה ומטייל בכיס יותר מכולן א"ר
אבא אמר ר' שמעון בן לקיש האם תלמיד חכם נוקם ונוטר כנחש
הוא חגריהו על מתניך אם עם הארץ הוא חסיד אל תדור בשכונתו אמר רב
כהנא אמר רבי שמעון בן לקיש ואמרי לה אמר רב אסי אמר ר' אבא אמר רבי אבא
אמר רבי שמעון בן לקיש יכל המגדל כלב רע בתוך ביתו מונע חסד מתוך ביתו שנאמר אלמס
מרעהו

תורה אור השלם

- 1 ופסטי בין הגורם והזכירה לעמים רבים וכתרו חרבותם לאתים ותנייתותיהם למזמרות לא ישא גוי אל גוי חרב ולא ילמדו עוד מלחמה וקולפא ר' אליעזר ישיהו ב ד
- 2 פי לא יחדל אביון מקרב הארץ על כן אנכי מצווק לאמר פתח תפתח את דרך לאחריך לענין ולאיבקיך בארץ: דברים טו יא
- 3 ומעולם לא שמעו לא יאמר עין לא ראתה אלהים וזולתך יעשה לך מלכה: ישיהו סד ג
- 4 חגור חרבך על ירך גבור הודך והדך: תהלים מה ד
- 5 ודרךך צלח רבב על דברי אמת וענה צדק ותורך נדבחות יתקור: תהלים מה ד
- 6 ארך ימים בימינה בשמאלה עשר וקבדה: משלי ג טז
- 7 אז נדברו יראי ה' איש את רעהו ויקשב וישמע ויכתב ספר וזכרו לקניו ליראי ה' ולחשבו שמו: מלאכי ג טז
- 8 ידבר עמיס תחתינו וקלאמיס תחת רגלינו: תהלים מז ד
- 9 שומר מצוה לא ידע דבר רע ונתן ומשפט ידע לב חכם: קהלת ה ה
- 10 באשר דבר מלך שלטון ומי יאמר לו מה תעשה: קהלת ח ד
- 11 היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני: שיר השירים ג יג
- 12 ברח דודי ודמה לך לעיני או לעפר האדמים על דברי בלשים: שיר השירים ח יד
- 13 הביאני אל בית ה' ודגלו עלי אהבה: שיר השירים ב ד
- 14 לקם מרגעו חסד וראת שד' יעזוב: איוב י די

מוסף תוספות

א. דבמסכת תענית (דף יג) וסמ אשכחן אין בין ירשיר, דקאמר אין בין שלש אמצעות וכי תימא גנא ושירי והא אין בין קתי, ופי'ן ותסברא אין בין וירוקא והא שירי תיבה ומשני אי משום תיבה לאו שירוא הוא, מכל מקום משמע דאי הוה משיר ליה לא הוה קשיא ליה ככל אף על גב דקתני אין בין מוס' מגילה ט.